

GELIBENE SHRIFEN

Published @ 2017 Trieste Publishing Pty Ltd

ISBN 9780649591572

Gelibene Shriften by J. W. vonGoethe

Except for use in any review, the reproduction or utilisation of this work in whole or in part in any form by any electronic, mechanical or other means, now known or hereafter invented, including xerography, photocopying and recording, or in any information storage or retrieval system, is forbidden without the permission of the publisher, Trieste Publishing Pty Ltd, PO Box 1576 Collingwood, Victoria 3066 Australia.

All rights reserved.

Edited by Trieste Publishing Pty Ltd.

Cover @ 2017

This book is sold subject to the condition that it shall not, by way of trade or otherwise, be lent, re-sold, hired out, or otherwise circulated without the publisher's prior consent in any form or binding or cover other than that in which it is published and without a similar condition including this condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.triestepublishing.com

J. W. VONGOETHE

**GELIBENE
SHRIFEN**

מאנאטלייבע פרעמעוים

פונ דיא הייברו פאבלישינג קאָס, 83-85 קאנאל סט., ניו יאָרְק

גראָפֿ לְיעָ טַאלְסְטָאיִים געוועהלהטֿ וווערְקֿ

אַזְמְלְבָּגָן צָוֵן דַּי בְּעֵתְנִי אָוֹן ווּבְּצְמִינְתְּשָׁעָן ווּעֶרֶק, ווּלְבָּכְעָן גְּרָאָפֿ טַאלְסְטָאיִם
חֲבַבְנְצְעַלְעַן.

טַאלְסְטָאיִם אַיזְנְגָּדְעָן דַּעַר גְּרָאָפֿ דְּרָוִוְבָּרְעָר אָוֹן
זְיַעַן ווּעֶרֶק זְיַעַן אַזְבְּרִיעַעַטְמַן גְּנוֹאָרְבָּן אָוֹן אַלְעַזְנְגָּלְאַזְעַט שְׂפָרְאַכְעַן
אָוֹן זְיַעַן אַזְבְּרִיעַלְעַטְמַן גְּנוֹאָרְבָּן אָוֹן דַּי מְלִזְמְצָעַן, עַס אָוֹן בְּמַעַט
זְבַּבָּא אַיזְנְגָּדְעַטְמַן גְּנוֹאָרְבָּן וְאָס וְאָרְזַּבְעַן דַּי הַאָבָּעַן גְּלְדְּעַזְעַן טַאלְסְטָאיִם
וּזְבַּבָּא.

טַאלְסְטָאיִם גְּרוּזְקָוִים לְזַעַמְבָּד אָוֹן דַּעַם זְאָס עַר גָּוֹם אַיבְּרָעַן זְיַעַן חָווִי
בְּכָרְזְמָעַן אָוֹן פְּזַדְאָזְמַעַטְמַן גְּדוֹלְאַגְּמַן אָוֹן אַזְמְלְבָּגָן אָוֹן שְׂפָגְעַדְעַט
רָאַזְמָעַן, אָוֹן אָוֹן זְיַעַן זְיַעַן 8 רָאַזְמָעַן אָוֹן אַזְבְּרִעַלְעַטְמַן אָוֹן זְיַעַן
שְׂבָאָרְטַּעְמַעְרְעַטְמַרְטַּע אָוֹן דַּי עַלְפְּתִילְהָרְגָּן, דַּעַרְמָעַן בְּנָעַן אָוֹן דַּרְבָּנוּי פְּזַעְרַעְמַן
לְעַס ווּעַעַן גְּנוֹזְבָּעַטְמַן אָוֹן גְּלְבָּעַן.

טַאלְסְטָאיִם גְּעוּוֹהָלְטָעַן ווּעֶרֶק קוֹמָט אָזְנְזָוִי נְרוּסָעַ אָזְנְזָעַ בְּעַנְדָּעַר

דַּעַר עַרְשְׁטָעַר בְּאַנְדְּרָהָלְטָן 762 ווּיְטָעַן אָוֹן עַנְתָּהָאָלְטָן דַּי
בְּאַנְגְּנְדָּעַר ווּעֶרֶק:

(1) דַּי בְּיַגְנְרָאָפֿעַן פָּוֹן טַאלְסְטָאיִם (2) דַּי קְרִיְעַר סָאַנְאָמְטָאַס; (3) אַיךְ
אָמַן צְיַיְן מְבָּאָן; (4) סְיַיְן פְּרִיְינְדְּסְמַן פְּרִיְיָן; (5) אַיזְוָאָן אַיְלִיטְשְׁעַס טְוִיטָס;
(6) צְוַיְיָ דְּרוֹתָה; (7) פְּאַלְיְקִישָׁקָא אָזְנָן (8) אַנְגָּא קָפְרָעָנִיגָּא.

דַּעַר צְוַיְיָטָעַר בְּאַנְדְּרָהָלְטָן 763 זַיְבָּשָׁעַן אָוֹן עַנְתָּהָאָלְטָן דִּיעַעַן ווּעֶרֶק:
(1) דַּעַר נְסָבוֹן; (2) דַּי פְּעַרְבִּירְהָרְגָּן; (3) אַיזְוָאָן דַּעַר נְגָדָר; (4) סְיַיְן
וִידְוֵי אָזְנָן (5) קְרִיְעַמְבָּדְעַן אָוֹן בְּרָעְדָּעַן.

טַאלְסְטָאיִם גְּעוּוֹהָלְטָעַן ווּעֶרֶק. זְיַעַן גְּעַדְרָקָט אַזְוֹף פְּתִיוּעָרְעַן 58
זְעַר אָוֹן פְּרָאָבְּגָאָר גְּבַעַדְגָּרְעַן.
אַזְבְּגָאָט אַזְוֹסְגָּבָעַן צָוֵן טַאלְסְטָאיִם גְּעוּוֹהָלְטָעַן ווּעֶרֶק" אָוֹן אַזְדִּישָׁ
אוֹן אַזְיְעַרְמָעַן צָוֵן חָבָעַן אָזְנָן חָווִי.
פְּעַרְלָוּתְמַן גָּוֹת דַּי גְּלָעְדְּגָנְתָּהָיָה אָזְנָן שְׁאָסָט וְזַר אַיזְנְגָּדְעַטְמַן טַאלְסְטָאיִם ווּעֶרֶק
אוֹן אַזְעַרְמָעַן.

רָעַנְלָאָר פְּרִיְיָן \$3.00 ; פְּרָעָמוֹים פְּרִיְיָן \$1.00

(פְּאַרְבָּט 55%, עַקְסְטָרָאָט).

מאנאטלייבע פרעמעוים

פון די הוכרו פאבלויינגע קאַ. 83-85 קאנאל סט., ניו יאָרְקּ

אַ פֿאַלְשְׁטַעַנְדִּיגּ אַפְּרָאַכְּט אַוְיסְּנָאַבְּעַ
פֿוֹן אַלְעַ וּוּרְקַע פֿוֹן

מענדעלע מוּבר ספרים אַז צוּווִי דִּיקְעַ פֿרָאַכְּטְּפֿאַלְעַ בענְדְּעַר

מייט גַּאלְדִּיסְטַּעַנְדִּיגּ אַוְיסְּפְּרָה דֵּי רַוְקְעַנְסּ, אָנוּ בַּיִת דָּעַם בַּיָּלְדַּ פֿוֹן
בענְדְּעַלְעַן גַּראָוִירַט אַין גַּאלְ אַוְיסְּפְּרָה רַעֲבַתְּנוּ טַאוּוּל פֿוֹן יַעֲרָעַן בְּהָה.

עַנְתָּחָאַלְטַע פֿאַלְגְּנַעַנְדַּע וּוּרְקַע:

10. שְׁלָמָה ר' חִיְּמַס.	1. דָּאַס קְלִינְעַן מַעְנְצַעְלַע.
11. אַיבְּעַר אַשְׁטָאַרְט אַין מָוֶת.	2. פֿיַּשְׁקַע דָּעַר קְרוּמָעָה.
12. דֵּי עַנְטְּרַעְקַעְנָגּ פֿוֹן וּזְהָלִין.	3. דֵּי טַאַקְסַע.
13. דֵּי נְרוּיַע האָאָר.	4. דֵּי פְּלִיאַטְשַׁע.
14. סְפַר הַגְּלָנוּלִים.	5. דָּעַר פְּרִיזְיוֹן.
15. סְפַר הַבְּהָמוֹת.	6. וּדְעַל.
16. אַוְיסְּפְּתַּה.	7. אַ רְיוֹצַע בעַשְׂרִיּוֹבָגּ פֿוֹן בְּנִימָיוּן דָּעַם דְּרִיבְעַן.
17. אַ פֿרְהַכְּבָרְעַנְסּ אַין גַּלְפְּסַסְקָן.	8. דָּאַס וּוּנְשְׁפִּינְגְּנָעָרִיל.
18. אַיְדָעַל.	9. דֵּי אַלְטַע מְעַשָּׂה.
19. יִשְׂרָאֵלִיס דָּעַר כִּישְׁוּנָעָרָה.	

דַּוְעַזְתִּי רַיְבָע אַוְיסְּגָּבָען, וּוּלְבָעַ אַז אַן אוֹצֵר פֿוֹן לְוַטְּרַאַבְּוֹר אַז סְפַעַי
צִוְּלַ פֿוֹן אַירְוִישַׁן לְוַטְּרַאַבְּוֹה דָּאָרָף זְוֵר גַּעַזְוַעַן אַז וּמְדֻעַר אַירְוִישַׁר הַוּזָן
אַז וּמְדֻעַר אַוְינְגַּר דָּאָרָף נַס לְעַזְוַן אַז זְוֵר בַּעֲקַעַנְנָן סְפַעַן זְוֵרָן ד' מְעַנְדַּ
דָּעַלְעַם וּוּאַונְדְּרַעְשְׁטַעַן מְעַשְׂוֹת אַיבְּעַר דָּעַם לְעַבְעַן אַז לְיַדְעַן אַז אַנְדְּזַעַר
שָׁאַלְקַע יִשְׂרָאֵל,

רענְגָּלָאָר פְּרִיזְעַן \$3.00 ; פֿרָעַמְיוּם פְּרִיזְעַן \$1.00

(בְּאַרְבָּה 55. עַקְבָּאַרְאָה).

פריעדריךע.

געה, עלאנדער! אוועק פון דאנען!

הויפראטהה.

עס איז דאס אַרְנִינָאַל.

פריעדריךע.

ニיט עס מיר אהער. מאָרְגַּנְזָן וועל אַיך עס אַלְיַין ווייזען די גען
מיינְדַּען אָוֹן זָנְגָן, או אַיך האָב עס ערְאַבעְטָן.

גרעפֿין.

(אומְרָכָם זַו :) מיין מסכטער!

פריעדריךע.

ווען דיעווער שפֿאַט זָאָל מיר נאָר ניט פֿערְאַרְבָּעָן די לְוָסֶט צַו
דעָר יָאָנָר! אַזָּא היה וועל אַיך שָׂוִין מעָהָר קִינְכָּאָל ניט שִׁיטָּעָן.

(נאָכְבָּעָמְטָרְקוֹנָג פֿון אַיבְּעַרוּטְצָעָר : דָּעָר שְׁלוֹט אַיז אַין
ערְצָעָהָלְעָנְדָר פֿאָרְכָּע. דָּאָס חֵיסֶט : או די גָּאנְצָע דָּעְוָאָלְוָזְיאָן אַין
צְוָאָמָעָנְגָעָרָאָכָען פִּיט גָּאָר נִיט.)

פריעדעריךע.

איך ווים וואם איך תהו. מאך מיך ניט ווילד און געהט!
(הויפראטה אַבּ.)

גרעפין.

טאכטער מיינע, דו דערישעקסט מיך. לגע אווועק דאס געוועהה.

פריעדעריךע.

נט פרייהעל בייז איך וועל זעהן דעם דאקסענט.

גרעפין.

הערסט ניט? דיין כוטער בעפעהלט עס.

פריעדעריךע.

אפיקו מיין פאטער זאל אויפשטעהען פון קבר, וועל איך איהם
אויך ניט הערען.

גרעפין.

ווען עס זאל אויסטישיסען!

פריעדעריךע.

וואם פאר אונגלייך וואלט עס געווען?

אַמְטַמָּצָן.

אייחר וועט חרטה האבען.

פריעדעריךע.

געוויס ניט!

הויפראטה.

(קומט צורייך:) דא איז דער דאקסענט.

פריעדעריךע.

אייז עס ריכטיג? (אַזֶּאת אַרְנוֹנָטָר דאס געוועהה).

גרעפין.

אייז עס טענלייך?

אַמְטַמָּצָן.

איך, אונגלייקלויבער!

אַמְתָּמָן.

צווישען אַ דְּבָרַת שׂוֹפָלָרָעַן.

פְּרִיעֵדְעַרְיקָעַ.

וואו איז דער שליסעל ?

אַמְתָּמָן.

אין סיין קעישענען.

פְּרִיעֵדְעַרְיקָעַ.

און וו שליסט זיך אווה דער דְּבָרַת שׂוֹפָלָרָעַן ?

אַמְתָּמָן.

דורך אַדְּרִיךְ בֵּי דָּרַר רַעֲכָטְרַע זַיְטַ.

פְּרִיעֵדְעַרְיקָעַ.

אַהֲרֹן מִיטַּן ! שליסעל !

אַמְתָּמָן.

דא איז ער.

פְּרִיעֵדְעַרְיקָעַ.

ווארבט איהם אַהֲרֹן ! (דער אַמְתָּמָן) ואַרְבָּט איהם אוֹף דָּרַר
עדֶד, און דַּי שְׁטוּב ?

אַמְתָּמָן.

אייז אַפְּעַן.

פְּרִיעֵדְעַרְיקָעַ.

ווער איז דְּקָרְט ?

אַמְתָּמָן.

מיין דְּיָעַנְסַט און סיין שְׁרִיבָעַר.

פְּרִיעֵדְעַרְיקָעַ.

אייז האט גַּלְעֵם גַּעֲהָרִיט, הערד הייפֿרָאַטה, אוֹף האט אוֹיךְ פַּעַר
שְׁבָאַרט אַן אַרְבִּיכְט, נעהרט דעם שליסעל אַן בְּדָעַנְט דעם דְּקָרְט
כענט ! אוֹיב אַיהְוָה בְּדָעַנְט איהם נִיטַּן, דָּאַן האט ער גַּעֲזָנְט אַ לִינְעַן
און אוֹיךְ דְּעַרְשִׁים איהם אוֹיךְ טַוִּיט.

הַיְּפָרָאַטה.

לאוֹט איהם מִיטְגָּהָעַן ; בעדענטט וואָס אַיהְר טַהִיט !

וואס צויט איזהם האט פאסירט, דאן ניב איך דא איזין דרייך און דו
ביסט טויט וויל אלע טויטע.

אומטמאן.

אומ נאטעס ווילען!

פריעדעריקע.

וואו איז דער דאקומענט?

אומטמאן.

איך וויס ניט. — געהט אושעך די ביכם! — איהר קענט נאך
מאנען א טעת.

פריעדעריקע.

א טעות אדרער ניט קיון טעות, ביסטו סיירוויסי טויט. רער, וואו
אייז דער דאקומענט?

אומטמאן.

ער איז — פערשלאפען.

ניינטער איפטראיט

גרעפין, הויפראטה, די פאריגען.

גרעפין.

וואס איז דאס?

הויפראטה.

וואס טהוט איהר?

פריעדעריקע.

(צום אומטמאן:) ריזרט זיך ניט, אדרער איהר וויס א טויטה.

וואו פערשלאפען?

אומטמאן.

אין מין שריביטיש.

פריעדעריקע.

וואו אין שריביטיש?